

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
АТНИНСКИЙ
РАЙОННЫЙ СОВЕТ

422750, село Большая Атня, улица
Ш.Марджани, дом 6

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ӘТНӘ
РАЙОН СОВЕТЫ

422750, Олы Әтнә авылы, Ш.Мәржани
урамы, 6 нчы йорт

Тел.: 8(84369)21004, факс: 8(84369)21020, E-mail: atnya@tatar.ru, сайт: atnya.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ

15 сентябрь 2026 ел

КАРАР

№ 55

Татарстан Республикасы Әтнә район Советының «Гражданнар, Ватанны саклаучылар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәртү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 14.12.2023 ел, №211 карарына үзгәрешләр кертү турында

“Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әтнә район Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Әтнә район Советының “Гражданнар, Ватанны саклаучылар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәртү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында” 14.12.2023 ел, №211 карарына (09.07.2026 №42 карары редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне керттегә:

1.1. карар исемендә «(оешмаларга),» сүзләреннән соң «урамнарга, паркларга, скверларга, майданнарга,» сүзләрен өстәргә;

1.2. карарның 1 пунктында «(оешмаларга),» сүзләреннән соң «урамнарга, паркларга, скверларга, майданнарга,» сүзләрен өстәргә;

1.3. карарның 3 пунктында «(оешмаларга),» сүзләреннән соң «урамнарга, паркларга, скверларга, майданнарга,» сүзләрен өстәргә;

1.4. “Гражданнар, Ватанны саклаучылар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә, учреждениеләргә (оешмаларга) исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәртү тәртибе турындагы нигезләмә” не кушымта нигезендә яна редакциядә баян итәргә.

2. Әлеге карарны "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> Әтнә муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://atnya.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Әтнә муниципаль районы башлыгы -
Әтнә район Советы Рәисе

Р.Ш. Хисамиев

Кушымта
Татарстан Республикасы
Әтнә район Советы
14.12.2023 ел, № 211 карарына
15. 09 2026 № 55
карар редакциясендә

**Гражданнар, Ватанны саклаучылар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар
истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә,
учреждениеләргә (оешмаларга), урамнарга, паркларга, скверларга,
мәйданнарга исемнәр бирү, аларның исемнәрен үзгәртү тәртибе турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Гражданнар, Ватанны саклаучылар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар
истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә,
учреждениеләргә (оешмаларга), урамнарга, паркларга, скверларга, мәйданнарга
исемнәр бирү (алга таба - муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга исемнәр
бирү), аларның исемнәрен үзгәртү тәртибе турындагы әлеге нигезләмә (алга таба -
нигезләмә) гражданнар, Ватанны саклаучылар, шул исәптән махсус хәрби
операциядә, оешмаларда һәм тарихи вакыйгаларда һәлак булган (вафат булган)
катнашучылар истәлеген мәңгеләштерү кагыйдәләрен һәм тәртибен Татарстан
Республикасы Әтнә муниципаль районының (алга таба - муниципаль берәмлек)
жирле үзидарә органнары тарафыннан төзелгән муниципаль предприятиеләргә,
учреждениеләргә (оешмаларга) урамнарга, паркларга, скверларга, мәйданнарга
күрсәтелгән затларның исемнәрен, вакыйгаларны бирү юлы белән билгели. Әлеге
Нигезләмәдә күрсәтелгән процедуралар түләү алынмыйча гына башкарыла.

1.2. Нигезләмә түбәндәге мәсьәләләрне җайга салмый:

муниципаль предприятиеләрне граждан законнары таләпләре нигезендә
төзегәндә аларга исемнәр бирү;

күренекле галимнәр истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль
предприятиеләргә һәм урамнарга исемнәр бирү;

муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр (оешмалар) биналарына
күренекле гражданнар, оешмалар, тарихи вакыйгалар исемнәре бирелүгә бәйле
рәвештә мемориаль (истәлекле) такталар кую.

1.3. Сәяси репрессияләр корбаннары дип танылган затларның истәлеген
мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга исем
бирү мәсьәләләрен нигезләмә белән җайга салганда, «Сәяси репрессияләр
корбаннарын реабилитацияләү турында» 1991 елның 18 октябрендәге 1761-1
номерлы Россия Федерациясе Законы белән билгеләнгән нигезләмәләр исәпкә
алына.

1.4. Ватанны саклаучылар, шул исәптән махсус хәрби операциядә һәлак булган (вафат булган) катнашучылар истәлеген мәңгеләштерү максатларында муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга исемнәр бирү мәсьәләләре нигезләмәсендә Ватанны саклаучылар, шул исәптән һәлак булган (вафат булган) махсус хәрби операциядә катнашучылар истәлеген мәңгеләштерү буенча Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан 30.08.2025 №МД-П4-32257 расланган бердәм киңәшләр исәпкә алына.

1.5. муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга исемнәр бирү дәүләт, республика, муниципаль берәмлек үсешенә һәм (яисә) ижтимагый мөнәсәбәтләргә зур өләш керткән һәм уңай йогынты ясаган күренекле гражданныр, Ватанны саклаучылар, шул исәптән махсус хәрби операциядә һәлак булган (вафат булган) катнашучылар, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар турында хәтерне саклау максатларында гамәлгә ашырыла.

1.6. муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга түбәндәге исемнәр бирелә:

Ватанны саклаучыларның, шул исәптән һәлак булган (вафат булган) һәм махсус хәрби операция барышында һәлак булган (үлгән) датага Татарстан Республикасы Этнә муниципаль районы территориясендә даими яшәүчеләрнең исемнәре;

дәүләт һәм (яисә) жәмгыять, Россия Федерациясә һәм (яисә) Татарстан Республикасы, Этнә муниципаль районы үсешенә зур өләш керткән күренекле дәүләт, сәяси һәм ижтимагый эшлеклеләрнең, башка гражданнырның, оешмаларның (тарихи вакыйгаларның) исемнәре рәсми танылган яисә гомумтанылган;

Этнә муниципаль районында Икътисад (шул исәптән сәнәгать, авыл хужалыгы, төзелеш, торак-коммуналь хужалык һәм башка өлкәләр), сәламәтлек саклау, мәдәният, спорт, сәнәгать, мәгариф һәм мәгариф, социаль яклау, яшә буынны тәрбияләү, хәйрия эшчәнлегә үсешенә зур өләш керткән күренекле гражданныр исемнәре;

үз эшчәнлегә, казанышлары белән Этнә муниципаль районына, Этнә муниципаль районы составындагы жирлеккә (торак пунктка) яисә аларның халкына файда китергән йә Этнә муниципаль районы алдында башка казанышлары булган күренекле гражданнырның исемнәре;

Хезмәт, ижтимагый, һөнәри һәм башка эшчәнлегә муниципаль берәмлектән читтә абруй һәм жәмәгәтчелек тарафыннан танылу яулаган Этнә муниципаль районында туган күренекле кешеләрнең исемнәре;

муниципаль берәмлек үсешенә сизелерлек йогынты ясаган күренекле тарихи вакыйгалар исемнәре;

муниципаль берәмлек үсешенә, аның абруен күтәрүгә зур өләш керткән күренекле оешмаларның исемнәре.

1.7. муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға исемнәр бирү турындагы карар Татарстан Республикасы Өтнә район башкарма комитеты карары (алга таба - карар, Башкарма комитет) белән кабул ителә.

Муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирүдән баш тарту Башкарма комитет күрсәтмәсе (алга таба - күрсәтмә) белән рәсмиләштерелә.

1.8. муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға исемнәр бирү чараларын финанслау муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә исем бирү турында үтенечнамә жибәргән инициатор акчалары исәбеннән башкарыла.

1.9. Муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирү муниципаль берәмлектә әһәмиятле вакыйга була, шуңа бәйле рәвештә жирле үзидарә органнары вәкилләре һәм жәмәгатьчелек катнашында тантаналы шартларда чаралар матбугатта (башка массакүләм мәгълүмат чараларында) яктыртыла.

1.10. Кабул ителгән карарлар Татарстан Республикасы Өтнә муниципаль районы Уставында каралган тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

2. Муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға исемнәр бирү кагыйдәләре

2.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға исемнәр хәзерге рус әдәби теле нормаларын (татар телендә исемнәр биргәндә - татар әдәби теле нормаларын) үтәгән килеш бирелергә тиеш;

2.2. Ике яисә берничә муниципаль предприятиегә яисә урамга бер исем бирү рөхсәт ителми.

2.3. Муниципаль предприятиеләрнең һәм урамнарның исемнәрен үзгәртү ике яисә аннан күбрәк муниципаль предприятиеләргә яисә урамнарға элегрәк бер үк затларның, оешмаларның һәм тарихи вакыйгаларның исемнәре бирелгән очракларда, бу хужалык эшчәнлеген яисә башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруны кыенлаштырганда, шулай ук аерым муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға элек бирелгән (тарихи) исемнәргә кире кайтару максатларында рөхсәт ителә.

2.4. Нигезләмәнең 1.6 пунктында күрсәтелгән күренекле дәүләт һәм жәмәгать эшлеклеләре, башка затлар исемнәре муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға күрсәтелгән затлар вафат булганнан соң бирелә.

2.5. Муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға исем бирү турында Карар кабул иткәндә Нигезләмәнең 1.6 пунктында күрсәтелгән затларның якин туганнарының (алар булганда) муниципаль предприятиегә яки урамга исем бирү юлы белән хәтерне мәңгеләштерү мөмкинлеге турындагы фикере исәпкә алына.

2.6. Вакыйганың яисә исемен мәңгеләштерергә тәкъдим ителә торган затның әһәмиятен объектив бәяләү максатларында предприятиеләргә һәм урамнарға исемнәр бирү:

- исеме мәңгеләштерелә торган зат вафат булганнан соң 5 ел узгач;
- истәлегенә исем бирелгән вакыйгадан соң 10 ел узгач.

Әлеге пунктның беренче һәм икенче абзацлары нигезләмәләре предприятиеләргә һәм учреждениеләргә Советлар Союзы Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Геройлары, Дан ордены белән бүләкләнгән гражданныр, "Ватан алдындагы казанышлар өчен" ордены белән бүләкләнгән гражданныр, "Татарстан Республикасы алдындагы казанышлар өчен" ордены белән бүләкләнгән гражданныр исемнәре бирелгән очракларга кагылмый.

2.7. Исемен муниципаль предприятиегә яисә учреждениегә бирү күздә тотылган гражданның туганныр әлеге исемне бирү инициативасы белән чыга алмыйлар.

3. Карарлар (күрсәтмәләр) кабул итү тәртибе

3.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарға исем бирү инициаторлары дәүләт хакимияте органныр, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органныр, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның һәм ижтимагый берләшмәләрнең хезмәт коллективлары, шулай ук гражданнырның кимендә 15 кешедән торган инициатив төркемнәре (алга таба - инициаторлар) булырга мөмкин. Инициатив төркемдә катнашучылар санының кимендә яртысы муниципаль берәмлектә яшәүчеләр булырга тиеш, аның составына Нигезләмәнең 2.7. пунктында күрсәтелгән затлар кермәскә тиеш.

3.2. Инициаторлар Башкарма комитетка түбәндәге документларны тапшыралар:

1) инициатор турында белешмәләр булган гариза яисә үтенечнамә (юридик затлар өчен - юридик зат исеме, юридик адресы һәм контакт телефоны; физик затлар өчен - гражданнырның фамилиясе, исеме, атасының исеме, яшәү урыны адресы, паспорт күрсәткечләре, контакт телефоннары), исем бирүнең нигезләмәсен баян итеп;

2) исеме мәңгеләштерелә торган затның (оешманың) вакыйганың дөреслеген яки казанышларын раслый торган архив яисә башка документларның күчермәләре;

3) исем бирелә торган муниципаль предприятие яисә учреждение турында мәгълүмат булган документлар, шул исәптән:

гамәлдәге исеме, урнашу урыны (адресы), юридик адресы;

житәкченең фамилиясе, исеме, атасының исеме, контакт мәгълүматлары;

предприятие (учреждение) күренекле зат, оешма яисә тарихи вакыйга исемен бирүгә лаеклы булуын раслый торган белешмәләр;

4) исем бирү күздә тотыла торган муниципаль предприятие (учреждение, оешма) житәкчесенәң инициатива белән килешүе йә килешмәве турында язма рәвештә (ирекле рәвештә) белдерелгән фикере;

5) исем бирү күздә тотыла торган муниципаль предприятиене (учреждениене, оешманы) гамәлгә куючының (милекчесенәң) вәкаләтле вәкиленәң инициатива белән килешүе яисә килешмәве турында язма рәвештә (ирекле рәвештә) белдерелгән фикере.

6) эшләрне финанслау турында үтенечнамәче оешманың язма йөкләмәсе;

7) үтенечнамә бирүче гражданның эшләрне финанслау турында язма йөкләмәсе йә финанслауны гамәлгә ашыру мөмкин түгеллеге турында хәбәрнамә.

3.3. Башкарма комитет кәргән гаризаларны (үтенечнамәләрне) һәм беркетелгән Материалларны терки һәм исәпкә ала, күрсәтелгән документларны әзерли һәм теркәлгән көннән алып 5 эш көне эчендә Әтнә районы башкарма комитеты каршындагы күренекле гражданның, оешмалар һәм тарихи вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү турындагы материалларны карау комиссиясенә жиберә. (алга таба - Комиссия).

3.4. Башкарма комитетка документларның тулы комплекты кәргән йә Документлар Нигезләмәненәң 3.2 пунктында билгеләнгән таләпләргә туры килмәгән очракта, күрсәтелгән документлар житешсезлекләренә бетерү тәкъдиме белән инициаторларга кайтарыла. Күрсәтелгән кимчелекләрне бетергәннән соң Инициатор гариза (үтенечнамә) белән кабат мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Шулай ук документлар Нигезләмәненәң 3.10 пунктының икенче абзацында каралган нигезләмәләр буенча инициаторга кире кайтарыла.

3.5. Комиссия Башкарма комитет каршында төзелә.

3.5.1. Комиссия составы һәм комиссия эшчәнлеген регламентлый торган нигезләмә Башкарма комитет тарафыннан раслана.

3.5.2. Комиссия составының кимендә өчтән берен вазыйфаи затлар, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре яисә хезмәткәрләре булмаган жәмәгәтьчелек вәкилләре тәшкил итәргә тиеш.

3.5.3. Комиссия утырышлары эшендә инициаторларның (инициаторларның вәкилләренәң) катнашу мөмкинлеге тәмин ителәргә тиеш.

3.5.4. Комиссиянәң беренче утырышы гариза (үтенечнамә) Башкарма комитетта теркәлгән көннән алып 10 эш көненнән дә соңга калмыйча уздырыла. Комиссиянәң йомгаклау утырышы гариза (үтенечнамә) Башкарма комитетта теркәлгән көннән алып 25 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла. Йомгаклау карары комиссиянәң беренче утырышы барышында, нигезле карар кабул итү өчен өстәмә материаллар, белешмәләр алу кирәк булган очракларда кабул ителә,

йомгаклау карары икенче утырышта кабул ителә. Утырышта йомгаклау карары кабул ителгәндә комиссия әгъзаларының расланган саныннан кимендә 50% катнашырга тиеш.

3.5.5. Кирәк булган очракта, Комиссия үзенә әгъзаларына яисә Башкарма комитет бүлекчәләренә оештыру, тикшерү яисә башка кирәкле чаралар үткәру турында, шул исәптән Нигезләмәнең 1.5 пунктында күрсәтелгән затларның якын туганнарының фикерен исәпкә алу максатларында, нигезләмәнең 2.5 пунктында каралган муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирү юлы белән аларның истәлеген мәңгеләштерү мөмкинлегенә турында, нигезләмәнең 2.5 пунктында каралган актта билгеләнгән тәртиптә йөкләмәләр бирә. нигезләмәнең 3.5.1 пункты белән.

3.5.6. Муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирү аеруча ижтимагый әһәмияткә ия булган очракта, Комиссия Этнә муниципаль районы Башлыгына Этнә муниципаль районында яшәүчеләрнең жәмәгәтчелек фикерен өйрәнү буенча законнарда каралган рәвешләрдә чаралар үткәру турында тәкъдим кертә.

3.5.7. Кергән документларны карау йомгаклары буенча Комиссия бәяләмәләр рәсмиләштерә, алар, булган барлык материалларны да кушып, комиссиянең йомгаклау утырышын уздырган көннән соң 3 эш көненнән дә соңга калмыйча Башкарма комитетның тармак структур бүлекчәсенә (карамагындагысы буенча) тапшырыла.

Комиссия бәяләмәләре карарлар (күрсәтмәләр) чыгарылганда исәпкә алынырга тиеш. Комиссия бәяләмәләрендәгә нәтижәләр карарлар (күрсәтмәләр) чыгарылганда мәжбүри булмый.

3.6. Комиссия муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирү мөмкинлегенә турында Карар кабул иткән очракта, Башкарма комитетның тармак структур бүлекчәсе (каравы буенча) карар проектын әзерли, ул Башкарма комитет Житәкчесенә кушымта белән тапшырыла:

- аңлатма язуы;
- комиссия бәяләмәләре;
- комиссия утырышы беркетмәсеннән өземтәләр;
- Нигезләмәнең 3.2 пунктында күрсәтелгән документлар.

3.7. Муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирү өчен нигезләр булмау турында комиссия карар кабул иткән очракта һәм инициаторның каршы килүләре булмаганда, Башкарма комитет Житәкчесенә Комиссия бәяләмәсе кушымтасы белән күрсәтмә проектын тапшырыла.

3.8. Инициаторлар комиссиянең муниципаль предприятиегә яисә урамга исем бирү өчен нигезләр булмау турындагы карары белән килешмәгән очракта, Башкарма комитет Житәкчесенә Нигезләмәнең 3.6, 3.7 пунктларында күрсәтелгән документлар, инициаторның каршылыктары язма рәвештә (ирекле рәвештә) кушымта итеп тапшырыла.

3.9. Карар (күрсөтмө) гариза (үтенечнамө) Башкарма комитетта теркэлгән көннән алып 30 календарь көннән артмаган вакытта кабул ителә (имзалана).

Нигезләмәнең 3.5.6 пунктында каралган чараларны үткәрү турында Карар кабул ителгән очракта, күрсәтелгән срок 15 календарь көнгә озайтыла.

3.10. Күрсөтмә кабул ителгән очракта Башкарма комитет 3 эш көне эчендә инициаторга кабул ителгән карар турында хәбәрнамә жибәрә.

Шул ук мәсьәлә буенча кабат гариза (үтенечнамө) белән баш тарткан очракта, инициатор Башкарма комитетка 5 елдан да иртәрәк мөрәжәгать итәргә хокуклы түгел.

4. Муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга исемнәр бирү турында муниципаль хокукий актларны гамәлгә ашыру. Хокук куллану практикасында барлыкка килә торган бәхәсләрне һәм каршылыкларны жайга салу

4.1. Муниципаль предприятиеләргә һәм урамнарга исемнәр бирү чараларына чыгымнар, Нигезләмәнең 1.8 пунктында билгеләнгән таләпне исәпкә алып, муниципаль берәмлек бюджеты, юридик затлар, оешмалар һәм законнарда тыелмаган башка чыганаclar акчалары исәбеннән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.2. Нигезләмәне үтәгәндә килеп чыгарга мөмкин булган бәхәсләр һәм каршылыклар сөйләшүләр юлы белән яисә законда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.